

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus

hiilidioksidipäästöjen todentajien hyväksymismenettelystä ja todentamistehtävän suorittamisesta päästökauppaudella 2008—2012

Annettu Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2007

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun päästökauppalain (683/2004) 59 §:n nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan päästökauppalain (683/2004) 7 luvussa säädettyyn todentajan hyväksymismenettelyyn ja todentamistehtävien suorittamiseen päästökauppaudella 2008—2012.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) todentajalla päästökauppalain 55 tai 55 a §:ssä säädettyjen vaatimusten mukaisesti hyväksyttyä oikeushenkilöä;

2) johtavalla todentajalla todentamistapah- tumasta vastuussa olevaa henkilöä, jolla on todentamisen kokonaisvastuun edellyttämä pätevyys;

3) todennuksen tekijällä yhtä tai useampaa henkilöä, joiden pätevyys yhteensä kattaa ky- seessä olevan pätevyysalueen todentamiselle asetetut vaatimukset;

4) todentajan lausunnon vahvistajalla hen- kilöä, joka vahvistaa todentajan puolesta lau- sunnon ja tarkastaa, että todentaminen on tehty ammattimaisella huolella todentamista koskevien säännösten ja todentajan hyväk- symien menettelytapojen mukaisesti;

5) pätevyysalueella päästökauppalain so- veltamisalaan kuuluvaa toimintoa, jonka tarkkailumenetelmien ja päästöselvityksen todentamiseen todentajalla on tämän asetuk- sen mukainen hyväksyntä;

6) tarkkailusuunnitelmalla päästökauppa- lain 8 §:n ja päästökaupasta annetun valtio- neuvoston asetuksen (194/2007) 3 §:n mu- kaista suunnitelmaa vuosien 2008—2012 päästöjen tarkkailusta;

7) päästöselvityksellä hiilidioksidipäästöjen tarkkailusta ja päästöistä laadittavasta selvi- tyksestä annetun kauppa- ja teollisuusminis- teriön asetuksen (647/2007) 19 §:n mukaista selvitystä;

8) kokonaispäästöillä päästökauppalain so- veltamisalaan kuuluvan laitoksen hiilidioksi- di-päästöjä, jotka eivät kuitenkaan sisällä hii- lidioksidineutraalien aineiden päästöjä;

9) EY:n tarkkailuohjeella Komission pää- töstä 2007/589/EY Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY mukaisten ohjeiden vahvistamisesta kasvihuonekaasu- päästöjen tarkkailua ja raportointia varten.

2 luku

Todentajan hyväksyminen

3 §

Hakemus

Todentajan hyväksymistä haetaan kirjalli- sesti päästökauppaviranomaiselta päästö-

kauppaviranomaisen vahvistamalla lomakkeella. Hakemuksessa on ilmoitettava:

1) hakijan nimi, yritys- ja yhteisötunnus, kotipaikka ja yhteystiedot;

2) johtavana todentajana, todennuksen tekijänä ja todentajanlausunnon vahvistajana toimivien nimet, syntymäajat ja yhteystiedot; sekä

3) mihin 4 §:ssä tarkoitettuun pätevyysalueeseen hyväksymistä haetaan.

Kansallisen päästökaupparekisterin käyttöä varten hakemuksessa on lisäksi ilmoitettava:

1) sen henkilön nimi ja yhteystiedot, joka organisaatiossa on valtuutettu kansallisen päästö-kaupparekisterin käyttöön;

2) kansalliseen päästökaupparekisteriin kirjaututtaessa käytettävä tunnistautumistapa; sekä

3) valtuutetun henkilön henkilötunnus, jos tunnistautumistapa perustuu henkilötunnukseen.

4 §

Pätevyysalueet

Todentajalla tulee olla riittävä pätevyys toimia todentajana yhdessä tai useammassa seuraavista pätevyysalueista:

- 1) polttolaitokset;
- 2) öljynjalostamot;
- 3) koksamot;
- 4) metallimalmien pasutus- ja sintrauslaitokset;
- 5) raakarautaa tai terästä tuottavat laitokset;
- 6) sementtiklinkkeriä tuottavat laitokset;
- 7) kalkkia tuottavat laitokset;
- 8) lasia tai lasikuituja valmistavat laitokset;
- 9) keraamisia tuotteita valmistavat laitokset;
- 10) massaa, paperia tai kartonkia valmistavat laitokset;
- 11) petrokemian laitosten eteeniä ja propeenaa valmistavat yksiköt sekä niihin kiinteästi sidoksissa olevan butadieeniyksikön polttoprosessit; sekä
- 12) kivivillaa tai nokimustaa valmistavat polttoprosessit.

5 §

Akkreditointielimen akkreditointipäätös tai lausunto hakijan pätevydestä

Edellä 3 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen on liitettävä Mittateknikakeskuksen akkreditointiyksikön lausunto tai akkreditointipäätös liitteineen tai, jos kyseessä on muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa akkreditoitu todentaja, tämän valtion akkreditointiyksikön akkreditointipäätös, josta käy ilmi, että hakija täyttää päästökauppalain 55 tai 55 a §:ssä säädetyt vaatimukset.

Akkreditointipäätöksestä tai lausunnosta on käytävä ilmi ne 4 §:n mukaiset pätevyysalueet, joille todentaja on todettu päteväksi.

6 §

Hyväksymispäätös

Päästökauppaviranomainen hyväksyy hakemuksen, jos hakija täyttää päästökauppalain 55 ja 55 a §:ssä säädetyt edellytykset ja hakemus on 3 §:ssä säädetyin mukainen.

Päästökauppaviranomainen ilmoittaa hyväksymispäätöksessään johtavana todentajana, todennuksen tekijänä ja vahvistajana toimivien henkilöiden nimet sekä määrää pätevyysalueet, joille hakija katsotaan päteväksi.

Päästökauppaviranomainen hyväksyy todentajan määrääjäksi.

Päästökauppaviranomainen ylläpitää julkista luetteloa Suomessa hyväksytyistä todentajista.

7 §

Hyväksymispäätöksen muuttaminen

Päästökauppalain 56 §:n mukainen ilmoitus sellaisesta toiminnan muutoksesta, joka voi vaikuttaa todentajan hyväksymiseen, on toimitettava päästökauppaviranomaiselle kauden kuluessa tilanteen muuttumisesta.

Päästökauppaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää, että todentaja toimittaa uuden 5 §:n mukaisen akkreditointipäätöksen tai lausunnon pätevydestään.

Päästökauppaviranomainen voi todentajan muutoshakemuksen tai 5 §:n mukaisen akkreditointielimen uuden akkreditointipäätöksen tai lausunnon perusteella muuttaa aikaisempaa päätöstään.

3 luku

Todentamistehtävän suorittaminen

8 §

Todentamistehtävän sisältö

Sen toteuttamiseksi, mitä päästökauppalain 52 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 58 §:ssä säädetään todentamisesta, todentaja tarkastaa, että:

1) laitoksen kaikki päästökauppalain soveltamisalaan kuuluvat päästöt ovat tarkkailun kohteena;

2) toiminnanharjoittaja tarkkailee päästöjä päästökauppaviranomaisen myöntämän päästöluvan ja luvan myöntämisen yhteydessä hyväksytyyn tarkkailusuunnitelman mukaisesti; sekä

3) toiminnanharjoittajan laitoksen päästöselvityksessä esittämät tiedot perustuvat hyväksytyssä tarkkailusuunnitelmassa esitetyillä menetelmillä määriteltyihin lähtöarvoihin eivätkä näihin perustuvat päästölaskelmat sisällä oleellisia puutteita, väärintulkintoja tai virheitä.

9 §

Todentamissuunnitelma

Todentamistehtävän asianmukaiseksi suorittamiseksi todentajan on:

1) muodostettava itselleen selkeä kuva todentamisen kohteena olevan laitoksen toiminoista, lähdevirroista, päästölähteistä ja näiden suuruusluokista sekä laitoksen ympäristöhallinnon järjestelmistä (strategia-analyysi); sekä

2) tunnistettava ne kohteet, jotka saattaisivat olla mahdollisten virheiden, puutteiden tai väärinkäsitysten kohteina (riskianalyysi).

Strategia-analyysin ja riskianalyysin pohjalta todentajan on laadittava jokaista todentettavaa laitosta koskeva todentamissuunni-

telma, joka sisältää kyseisellä laitoksella tarkastettavat kohteet ja tarkkailumenetelmät sekä suunnitelman siitä, mitkä asiakirjat ja mitkä asiakirjojen sisältämät tiedot laitoksella tarkastetaan.

10 §

Tarkkailumenetelmien todentaminen

Todentaja tarkastaa todentamissuunnitelmaan tukeutuen, ovatko laitoksen hiilidioksidipäästöjen määrittämiseen käytetyt toimitiedot, päästökertoimet, hiilipitoisuus- ja koostumustiedot sekä hapettumis- ja muuntokertoimet määritetyt ja dokumentoidut taikka, jos päästöjen tarkkailu perustuu mittaukseen, onko mittausmenetelmien valinta ja käyttö suoritettu ja tulokset dokumentoitu päästökauppaviranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

11 §

Päästöselvityksen todentaminen

Todentaja arvioi toiminnanharjoittajan päästöselvityksen sekä siihen mahdollisesti sisältyvät puutteet, virheet ja väärintulkinnat.

Todentaja antaa lausunnossaan perustellun arvion siitä, missä määrin selvitykseen sisältyvät puutteet, virheet ja väärintulkinnat vaikuttavat toiminnanharjoittajan ilmoittamaan laitoksen hiilidioksidipäästöjen kokonaismäärään.

Jos laitoksen lupapäätöksessä hyväksyttyä tarkkailusuunnitelmaa ei ole noudatettu eikä hyväksytyyn suunnitelman vaatimuksia voida takautuvasti noudattaa, todentajan on otettava yhteyttä päästökauppaviranomaiseen päästökauppalain 54 a §:ssä säädetyn menetelyn toteuttamiseksi.

12 §

Todentajan työraportti

Todentaja laatii toiminnastaan ja sen tulokista työraportin, johon tallennetaan 9-11 §:ssä säädetyn todentamisen menettelyn kulku ja todetut tulokset sekä havaitut puutteet, virheet ja väärintulkinnat.

Työraportin tulee sisältää kaikki sellainen todentamisen valmistelun, suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä kerätty, johtopäätösten teon kannalta oleellinen tieto, että sen pohjalta voidaan laatia ja vahvistaa todentajanlausunto.

Todentajan on pyydettyäessä toimitettava työraportti päästökauppaviranomaiselle päästökauppalaain noudattamisen valvontaa varten.

13 §

Toiminnanharjoittajalle tehtävä ilmoitus

Todentajan on viivytyksettä ilmoitettava toiminnanharjoittajalle todentamisen aikana havaituista puutteista, virheistä, epäselvyyksistä, virhetulkintoista ja poikkeamisista päästökauppa-viranomaisen hyväksymästä tarkkailusuunnitelmasta sekä kehoitettava tätä korjaamaan tilanne.

14 §

Päästöselvityksen tyydyttäväksi toteaminen

Todentaja toteaa toiminnanharjoittajan päästöselvityksessä ilmoittamat tiedot tyydyttäväksi, jos:

1) selvitys kattaa kaikki todentamisen kohteena olevan laitoksen päästökauppalaain soveltamisalaa kuuluvat päästöt mukaan lukien tuotteeseen tai toiseen laitokseen siirretty hiilidioksidi tai hiiliyhdiste EY:n tarkkailuohjeen määrittelyjen mukaisesti;

2) päästöjen laskemiseen tarvittavat tiedot on määritetty hyväksytyin tarkkailusuunnitelman mukaisesti; ja

3) kyseessä olevan laitoksen hiilidioksidi-päästöjen kokonaismäärää ei ole ilmoitettu oleellisesti väärin.

Hiilidioksidipäästöjen kokonaismäärää ei ole ilmoitettu oleellisesti väärin, jos todentaja voi todeta, että toiminnanharjoittajan päästöselvitys ja sen sisältämät tiedot eivät sisällä sellaisia puutteita, virheitä tai väärintulkintoja, joiden yhteisvaikutus:

1) korkeintaan 500 kilotonnia fossiilisista polttoaineista, raaka-aineista ja turpeesta peräisin olevaa hiilidioksidia vuodessa päästä-

vän laitoksen päästökaupan soveltamisalaa kuuluviin kokonaispäästöihin on korkeintaan viisi prosenttia; ja

2) yli 500 kilotonnia fossiilisesta polttoaineesta, raaka-aineesta ja turpeesta peräisin olevaa hiilidioksidia päästävän laitoksen kokonaispäästöihin on korkeintaan kaksi prosenttia.

15 §

Todentajan lausunto

Päästökauppalaain 54 §:n mukainen todentajan lausunto annetaan päästökauppaviranomaisen vahvistamalla lomakkeella. Lausunosta on käytävä ilmi:

1) todentajana toimiva organisaatio ja tämän yhteystiedot;

2) tiedot todentajaorganisaation hyväksymisestä;

3) tiedot henkilöistä, jotka ovat osallistuneet todentamiseen sekä näiden tehtävät ja vastuut todentamistapahtumassa;

4) todentamisen kohteena olleen laitoksen nimi, toimiala sekä laitoksen päästöluvan numero;

5) tieto vuodesta, jota päästöselvitys koskee;

6) tieto todennetusta kokonaispäästöjen määrästä mukaan lukien 11 §:n 2 momentissa tarkoitettu arvio;

7) tieto 14 §:n mukaisesta päästöselvityksen tyydyttäväksi toteamisesta;

8) tiedot todentamistapahtumasta, kuten laitoksella käyntien lukumäärä ja päivämäärät; sekä

9) päästökauppalaain 70 §:ssä edellytetyt lausunnon oikaisuvaatimusohjeet.

Johtavan todentajan ja lausunnon vahvistajan on allekirjoitettava lausunto.

Tarvittaessa todentaja voi lausuntoon liitteissä muistiossa esittää kohteita, joissa toiminnanharjoittajan tarkkailu- ja tiedonhallintamenetelmiä tulisi kehittää.

Toiminnanharjoittaja huolehtii todentajan lausunnon ja sen liitteiden toimittamisesta päästö-kauppaviranomaiselle.

Päästökauppaviranomainen voi tarvittaessa pyytää todentajalta lausunnon täydentämistä.

4 luku

Voimaantulo

16 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 18 päivänä lokakuuta vuonna 2007.

Tällä asetuksella kumotaan todentajan hyväksymismenettelystä ja todentamistehtävän suorittamisesta 10 päivänä helmikuuta 2005 annettu kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (85/2005). Kumottua asetusta sovelletaan kuitenkin tämän asetuksen sijasta päästökauppakauden 2005—2007 päästöjen todentamiseen.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2007

Kauppa- ja teollisuusministeri *Mauri Pekkarinen*

Neuvotteleva virkamies Seppo Oikarinen